Êòî ïðÿ÷åòñÿ â ñêàëàõ Óøìû?

24.06.2017 ã.

ÂÀÃÐÀÍ. Èñòîðèêî-êðàåâåä÷åñêèé âûïóñê ¹ 9 (122)
Êàæäîå ëåòî «Çåë¸íûé äîçîð» ñîâìåñòíî ñ Öåíòðîì «Ëîãîñ» (ã. Ñåâåðîóðàëüñê) îðãàíèçóþò äëÿ øêîëüíèêîâ è ðîäèòåëåé ýêñïåäèö
èñêëþ÷åíèì.
{hsimage}Óøìà - áûâøèé ïîñ¸ëîê ñïåöïîðåññåëåíöåâ, íî ñåé÷àñ òàì æèâóò òîëüêî ìàíñè. Ýòî ìåñòî âûçûâàåò ó íàñ íåñêðûâàåìûé è
ïëîùàäêîé. Çà òðè äíÿ ìû óãëóáèëèñü â èçó÷åíèå ýòíîêóëüòóðû ìàíñè, ýêîëîãè÷åñêîé îáñòàíîâêè â ïîñ¸ëêå. Áîëüøå âñåãî ìåíÿ èíò
ðåëèêòû è ýíäåìèêè.
Ýíäåìèêè ðàñòóò òîëüêî â äàííîì ðåãèîíå. È âñå óðàëüñêèå ýíäåìèêè – òðàâÿíèñòûå ðàñòåíèÿ. Â íàøåé îáëàñòè èõ 26 âè
âûñîêîãîðíûå, ñêàëüíûå è ýíäåìèêè øèðîêîëèñòâåííûõ ëåñîâ. À òàê êàê â ïîñ¸ëêå îäíîé èç ãëàâíûõ äîñòîïðèìå÷àòåëüíîñòåé ÿâëÿþ
Ðåëèêòû – óäèâèòåëüíûå ðàñòåíèÿ. Îíè ñóùåñòâîâàëè â ïðîøëûå ãåîëîãè÷åñêèå ýïîõè è ñîõðàíèëèñü äî íàøèõ äíåé. Îáû÷
Åù¸ áû, åääü ýòî æèâûå ñâèäåòåëüñòâà ïðåîáðàçîâàíèé ðàñòèòåëüíîãî ìèðà çà ïîñëåäíèå 70 ìèëëèîíîâ ëåò!
Â íàøåé îáëàñòè ïðîèçðàñòàþò îêîëî 30 âèäîâ ðåëèêòîâ. Ñðåäè íèõ äîêàçàíèêîâûå, ëåäíèêîâûå è ïîñëåäëåäíèêîâûå. Ýíäåìèêè è ðåë
Ïî÷åìó ýíäåìèêè íàøëè ïðèþò èìåíí íà ñêàëàõ? Ïîòîìó ÷òî òàì ñîõðàíèëèñü óñëîâèÿ, êîòîðûå êîãäà-òî áûëè ïîâñåìåñòíûìè è êîòîðûå
ïîñëå ëåäíèêà, è òàì íå çíàëè êîíêóðåíòà. Ïîòåïëåíèå êëèìàòà, îáðàçîâàíèå è íàêîïëåíèå ïî÷â, íàñòóïëåíèå ëåñîâ âûòåñíèëî ýíäåìèê
áûëè áëàãîïðèÿòíû.
Îäíà èç çàãàäîê ìåñòíîñòè - íàçâàíèå ïåùåðû Êèòîâàÿ ïàñòü. Ñ ìàíñèéñêîãî ÿçûêà íàçâàíèå ïåðåâîäèòñÿ òàê æå. Ìàíñè æèâóò äà
ó÷àñòíèêêàìè ýêñïåäèöèè áûëà îáíàðóæåíà Äðèäàà â îêðóæåíèè ëèøàéíèêîâ.
Äðèäàà, èëè êóðîïàòî÷üÿ òðàâà - îäíî èç ñàìûõ êðàñèâûõ ðàñòåíèé. Ðåëèêò ìåçîçîéñêîãî ïåðèîäà. Îíà ðîñëà, êîãäà ïî ç
öâåòåíèþ Äðèäàû îïðåäåëÿþò íà÷äëî ëåòà â òóíäðå.
Âíèìàíèÿ çàñëóæèâàåò è ïåùåðà, êîòîðóþ ìàíñè èñïîëüçóþò äëÿ õðàíåíèÿ ïðîäóêòîâ. Ìû å¸ íàçûâàëè ïåùåðà-õîëîäèëüíèêî. Ëåäÿíîå
ïàìîðîòíèêè.
{hsimage}Íàïðèìåð, Êîñòåíöî ïîñòåíîé - ðåëèêòîâûé âèä ñ ìåñòàìè îáèòàíèÿ, çíà÷èòåëüíî óäàëåíîûìè äóóã îò äóóãà. ×èñëåíîñòòü
ñêàëüíûõ ïàïîðîíèêîâ. Äëÿ ïðîçðàñòàíèÿ åìó ïî÷òè íå íóæíà çåìëÿ. Ìîæåò ðàñòè â ðàñùåëèíàõ ñòàðûõ çäàíèé. Âå÷íîçåë¸íûé. Ïðå
âûñîôû 1000 ìåòðîâ íàä óðîâåíåì îîðÿ.
Ýíäåìèê Àñòðàãàë Ãîð÷àêîâñêîãî, èëè Óðàëüñêèé æèâ¸ò â äîëèíàõ ðåê Ñðåäíåãî è Ñâåðäëîâñêîé Óðàëà. Ïîïóëÿöèÿ èìååò íèçêóþ ÷
Ïåðìñêîì êðåâ â 2010 ãîäó íàñ÷èòûâàëîñü âñåãî 4 ïîóëÿöèè, ÷èñëåíîñòüþ 241 âèä.
Åù¸ îäèí ýíäåìèê, êîòîðûé ìû îáíàðóæèëè - Êîçåëåö Ðóïðåðòà - âñòðå÷àåòñÿ â Ñâåðäëîâñêîé íà Ñâåðäëîâñêîé Óðàëå. Ðàñò¸ò ïî ñêàë
ðàñùåëèíàõ æèâ¸ò è Øèâåðåêèÿ Ñâåððíàÿ. Îíà î÷åíü ðäëêî ïîäíèìàåòñÿ â ãîðû. Ðîçåòêè ëèñòüââ ïîõîæè íà çåë¸íûå ðîçî÷êè.
Ïî ðàñùåëèíàì è êàðíèçàì ñêàë íå òðóäíî áûëî îáíàðóæèòü ýíäåìèê Ëàï÷àòêó Êóçíåöîâà. Âñòðå÷àåòñÿ îíà âäîëü ðåê òà¸æíîé çîíû
Âñòðåòèëàñü è Êàëèïñî Ëóêîâè÷íàÿ. Èçÿùíûé öâåòîê, õîëîäîñòîéêàÿ îðõèäåÿ. Ñâî¸ èìÿ ýòî ïðåëåñòíîå ðàñòåíèå ïîëó÷èëî â ÷åñòü
ðåêðåàöèîííé íàãóçêè è âûóáêâ ñòàðûõ õâîéíûõ ëåñîâ ýòîì âèä ïîëíîñòüþ âûìèðàåò. Äåêîðàòèâíîå ðàñòåíèå, ñòðàäàåò îò ñáî
Ýòî äàëåêî íå âñå ðàñòåíèÿ, êîòîðûå ìû îáíàðóæèëè. Ëåñíîé íàðîä óìåòò æèòü â ëàäó ñ ïðèðîäîé, è, âîçìîæíî, òàì ýòîò ìèð íàõîäèò
è âîñõèùåíèÿ å¸ êðàñîòàìè. Íåîáõîäèìî ñäåëàòü âñ¸ âîçìîæíîå, ÷òîáû ýòè ðàñòåíèÿ ïðîäîëæàëè ñóùåñòâîâàíèå â ýòîì ìèðå, âåäü îí
Ïîèñê è ïîèñêíèêà ðàñòåíèé Óøìû ìû äåëàëè ïîä ðóêîâîäñòâîì Ñîâåòèíîâà Äëåêñàíäðîâíû Êàòàíà, çàâåäóþùåé îòäåëîì ïðèðîäû Ñåâåð
«Çåë¸íîãî äîçîðà» Ñ.Â.Øèôåëüáåéí.

Åêàòåðèíà ØÓÒÎÂÀ, ó÷àñòíèê ýêñïåäèöèè 2016 ãîäà.
Ïðåññ-öåíòð Äâèæåíèÿ «Çåë¸íûé äîçîð».